

## TENDINȚE ÎN REVENIREA ÎN MOLDOVA A MIGRANȚILOR ÎN DIFICULTATE

*Diana CHEIANU-ANDREI*

În Republica Moldova există diverse surse de date cu referire la migrație. Datorită diverselor metodologii de colectare a datelor și a nivelului de cuprindere a acestor date, există divergențe atât în cifre absolute, cât și în variabile ce țin de componența fluxurilor de migranți [1, p.27]. Registrul de Stat al Populației<sup>1</sup> oferă date cu privire la un număr limitat de emigranți (emigranții documentați) care s-au scos oficial de la evidență înainte de a pleca peste hotare și au oferit date cu privire la noua țară de reședință. Biroul Național de Statistică, prin intermediul cercetării Anchetei Forței de Muncă, estimează numărul de lucrători migranți în vârstă de 15 ani și peste (persoane care în perioada de referință se află peste hotare la muncă sau în căutare de lucru) în baza cercetării realizate la nivel național în mod reprezentativ<sup>2</sup>. Datele Poliției de Frontieră cu privire la trecerea frontierei oferă posibilitatea cunoașterii perioadei de ședere atât în Republica Moldova, cât și peste hotarele ei pentru toate persoanele care traversează frontiera de stat în mod legal. EUROSTAT<sup>3</sup> furnizează date importante cu privire la migrații moldoveni cu cetățenie și ședere regularizată în țările de destinație. Însă niciuna din instituțiile nominalizate *supra* nu deține o diferențiere a migranților

---

<sup>1</sup> Registrul de Stat al Populației este întreținut de Întreprinderea de Stat Central Resurselor Informaționale de Stat „Registru”.

<sup>2</sup> În trimestrul IV, 2012, Biroul Național de Statistică a realizat un modul complementar la cercetarea AFM. S-a estimat numărul persoanelor care se află peste hotare la lucru sau în căutare de lucru (migrația curentă) sau care au fost peste hotare în acest scop în ultimele 24 de luni în momentul realizării interviului (migrația de reîntoarcere).

<sup>3</sup> Baza de date EUROSTAT oferă informații colectate în 30 de țări din cadrul zonei economice europene care găzduiesc migranți moldoveni, oferă date importante în scopul comparării acestora cu datele furnizate de sursele de informații din Republica Moldova.

după criteriul de dificultate. Astfel de date deține doar Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

Datele prezentate de această instituție relevă identificarea, în ultimii ani, a unui număr mare de migranți în dificultate repatriați în țara de origine (Fig.1).

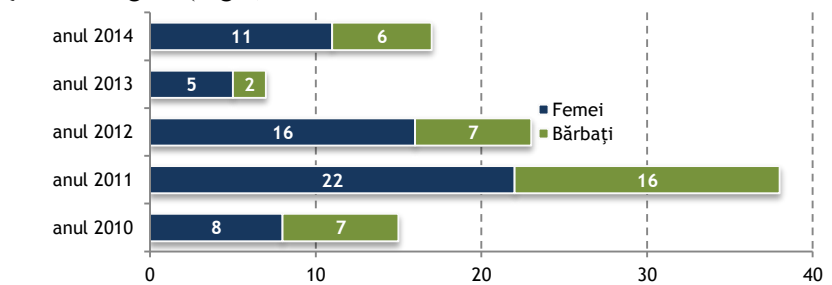


Fig.1. Numărul migranților în dificultate repatriați, anii 2010-2014, conform repartizării pe sexe

Cazurile identificate și repatriate sunt destul de complexe și dificile în opinia celor care se ocupă de aceste proceduri. Există cazuri de repatriere a migranților în dificultate (nedocumentați, cu dizabilități, cu probleme grave de sănătate etc.). Problema migranților în dificultate a apărut în atenția prestatorilor de servicii sociale în ultimii 5-6 ani – „Am început să ne ciocnim de cazuri foarte serioase de migranți în dificultate. Primele au fost femeile care veneau cu schizofrenie, după insult și care nu erau primite acasă, în familie, după ce au lucrat peste hotare 5-7 ani. Soții nu le primeau acasă, chiar dacă cu banii trimiși au construit castele și aveau și copii comuni. Ei nu-și doreau acasă femei bolnave.”

Începând cu luna septembrie 2015, migranții în dificultate reveniți cu probleme grave sunt plasați în *Serviciul de Plasament de Urgență pentru migranții în dificultate reveniți și persoanele în situație de criză din Republica Moldova*. Până în septembrie 2015 cazurile cele mai grave ale migranților reveniți în stare de dificultate erau referite la Centrul de Asistență și Protecție pentru victimele și potențialele victime ale traficului de ființe umane din Chișinău, Centrul pentru persoanele fără adăpost din Chișinău, Centrul pentru persoanele fără adăpost „Renaștere” din Bălți, Centrul de criză familială „SOTIS” din Bălți.

Analiza datelor prin prisma variabilei de sex relevă un număr mare al femeilor care au fost repatriate decât al bărbaților. În același

timp, semnalăm că pentru femei sunt mai mari șansele de reintegrare în familia de origine sau cea lărgită, ele ajungând mai rar în instituțiile care oferă plasament migranților în dificultate reveniți.

Datele Unității de Coordonare a Sistemului Național de Referire indică un număr mai mare de migranți în dificultate asistați în perioada anilor 2010-2014. O parte dintre migranții în dificultate revin singuri în Republica Moldova și ulterior se adresează autorităților pentru a beneficia de unele servicii (Fig.2).

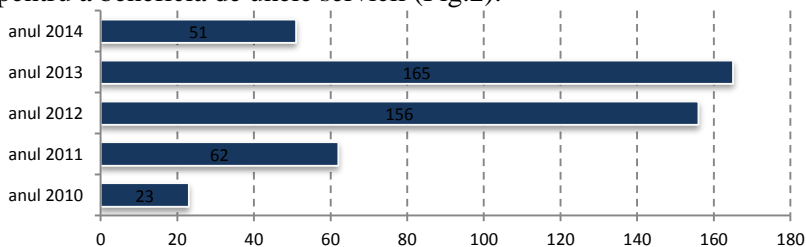


Fig.2. Numărul migranților în dificultate asistați de Unitatea Națională de Coordonare a Sistemului Național de Referire, anii 2010-2014

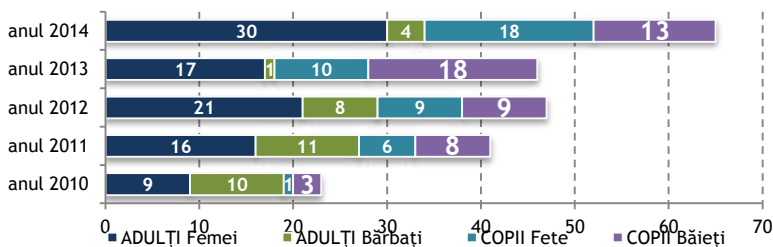


Fig.3. Numărul migranților în dificultate asistați de Centrul de Asistență și Protecție pentru victimele și potențialele victime ale traficului de ființe umane din Chișinău, anii 2010-2014

Statistica Centrului de Asistență și Protecție pentru victimele și potențialele victime ale traficului de ființe umane din Chișinău scoate în evidență creșterea numărului migranților în dificultate pentru care au oferit servicii în perioada anilor 2010-2014. Pornind de la specificul acestei instituții și a beneficiarilor ajutați, constatăm asistarea mai multor femei (Fig.3).

Datele referitoare la migranții în dificultate repatriați și migranții în dificultate asistați de către Sistemul Național de Referire relevă că

Republica Moldova se va confrunta și în continuare cu problema migranților în dificultate care au nevoie de asistență la repatriere și protecție socială. Această problemă cere conlucrarea atât a reprezentanților țărilor de origine, cât și a celor de destinație, precum și necesitatea asigurării protecției sociale adecvate pentru reintegrarea socială a acestora în societatea moldovenească. Actualmente însă, posibilitățile migranților în dificultate de a fi încadrați pe piața forței de muncă legată din Republica Moldova sunt extrem de reduse. Există mai multe cauze care determină situația dată: (i) este necesară dorința migrantului de a se angaja; (ii) migrantul trebuie să-și soluționeze problemele de sănătate; (iii) în lipsa actelor de identitate, angajarea este practic imposibilă; (iv) migrantul poate beneficia de ajutor la angajare doar în unitatea teritorial-administrativă în care își are viza de reședință, respectiv ei nu pot beneficia de serviciile de angajare în mun. Chișinău și Bălți, unde există mai multe șanse de a găsi un loc de muncă etc.

***Referințe:***

1. VREMES, M. ș.a. *Extended Migration Profile of the Republic of Moldova 2005-2010*. Chișinău: IOM, 2012. 308 p.